

УДК 378.09.011.3 – 051:51]:005.336.2  
DOI 10.31494/2412-9208-2019-1-3-406-414

**PEDAGOGICAL COMPONENT OF PROFESSIONAL  
COMPETENCE OF FUTURE MATHEMATICS TEACHER IN  
THE CONTEXT OF COMPETENCY APPROACH**

**ПЕДАГОГІЧНА СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ  
КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТЬОГО ВЧИТЕЛЯ  
МАТЕМАТИКИ В КОНТЕКСТІ КОМПЕТЕНТІСНОГО  
ПІДХОДУ**

**Iryna SHERSTNOVA,**  
candidate of pedagogical sciences,  
Senior Lecturer

**Ірина ШЕРСТНЬОВА,**  
кандидат педагогічних наук,  
старший викладач

<https://orcid.org/0000-0002-0137-0754>

sherr1964@ukr.net

*Berdiansk State Pedagogical  
University*

*Бердянський державний  
педагогічний університет*

✉ 4 Schmidta St., Berdiansk  
Zaporizhzhia region, 71100

✉ вул. Шмідта, 4, м. Бердянськ,  
Запорізька обл., 71100

*Original manuscript received: October 05, 2019*

*Revised manuscript accepted: December 12, 2019*

**ABSTRACT**

*The article analyzes the essence of the competence approach. The specificity of the competence approach in the professional training of the future mathematics teacher is characterized. The emphasis is placed on the importance of implementing a competence approach within the vital competence of a person projected on the development of an outlook, the ability to make individual creative decisions, to self-education, the formation of humanistic values. It is noted that “competence” and “competency” are widely used to describe a person's life and mean high quality of his professional activity and ability to it. The pedagogical analysis of the “professional competence of the future mathematics teacher” is presented, the content of this concept and its components are revealed that are based on own experience of teaching activity in a higher pedagogical institution.*

*The essential features of the terms “competence” and “competency” are analyzed and determined on the basis of logical-analytical analysis and content analysis. Competence defines and characterizes the level of professionalism of the individual, in our study it is the level of professionalism of the future mathematics teacher. Achievements of competence are formed through the acquisition of professional competence of a future teacher that is the purpose of his pedagogical training. Pedagogical component of professional competence of future mathematics teachers generalizes students' value orientations for the formation of the moral and ethical qualities of the teacher's personality, awareness of the importance of the authority and reputation of the teacher, pedagogical skill, pedagogical tact, humanization of the process of education and upbringing, choice of independent ways of self-improvement, self-education, ability to manage one's emotional state, consistency of methods and techniques of mathematical competencies, forms its formation, the originality of methods of formation of professional competence and their*

*optimization methods and techniques of cognitive activity in the educational process.*

**Keywords:** *competence approach, competence, competency, professional competence of the future mathematics teacher.*

**Вступ.** Трансформаційні зміни в сфері в освіті – основоположного компонента формування світогляду особистості стали вирішальним критерієм діяльності й існування особистості сьогодні, вплинули на вимоги у розвитку культури міжнаціональних відносин, побудову нової парадигми суспільного життя, яка покладена в основу формування освітніх цілей розвинених держав світу [6]. Відтак сучасна освіта спрямована на формування в молоді вміння “оперувати технологіями і знаннями, що задовольнить потреби інформаційного суспільства”, навчатись упродовж життя; готовності до виконання нових ролей у суспільстві – змінюватись у нових умовах ринку праці, оперувати й управляти інформацією, активно діяти, швидко приймати рішення [6, с. 6].

Одним із шляхів оновлення змісту освіти й технологій навчання, узгодження їх із сучасними потребами, інтеграції до світового освітнього простору є орієнтація навчальних програм на компетентнісний підхід та створення ефективних механізмів запровадження у вирішенні питань практичного здійснення зв'язку сфери освіти з сферою праці, створення належних умов, а саме допомоги суб'єкту освіти знайти вірні рішення у навчальних, життєвих та професійних ситуаціях [6, с. 19].

**Аналіз актуальних досліджень.** Наукові основи компетентнісного підходу представлені у роботах зарубіжних учених Е. Зеера, І. Зимньої, Дж. Равена, А. Хуторського та інших; українських учених О. Дубасенюк, О. Локшиної, О. Овчарук, О. Пометун, Л. Сохань та ін. Загальна феноменологія професійної компетенції та компетентності відображена в роботах сучасних дослідників: І. Акуленко, А. Кузьмінський, Н. Тарасенкова та інших [7]. Автори наголошують на формуванні і розвитку фахової компетентності вчителя як “системної властивості особистості, що виявляється в наявності глибоких і міцних знань з фахових дисциплін, в умінні застосовувати наявні знання в професійній діяльності, у готовності досягати значущих професійних результатів” [7, с. 5]. Мета статті: виокремити педагогічні основи професійної компетентності майбутніх учителів математики в контексті компетентнісного підходу.

**Виклад основного матеріалу.** Для компетентнісної концепції освіти характерними є зміни в якійсній підготовці спеціаліста, спрямованість на відтворення життєво важливих компетентностей особистості, викликаних сьогоденням. На нашу думку, це мобільність, динамізм, конструктивність; професійна, соціальна, здоров'язберігаюча, комунікативна, громадянська, життєтворча й інші компетентності тощо. Специфіка компетентнісного підходу виражається в реалізації ідеї всебічної підготовки й виховання індивіда не лише як фахівця, професіонала, а й особистості, члена колективу й соціуму, який є гуманітарним у своїй основі. Відтак метою педагогічної освіти є не лише передача майбутньому спеціалісту сукупності знань, умінь і навичок у

певній сфері, а й розвиток світогляду, здатність до прийняття індивідуальних креативних рішень, самоосвіти, а також формування гуманістичних цінностей.

Чітке розмежування термінів “компетенція” й “компетентність” представлено українськими вченими розробки міжнародного проекту “Освітня політика та освіта, “рівний – рівному”. Під терміном “компетенція” автори пропонують розуміти насамперед коло повноважень певної організації, установи чи особи. У межах своєї компетенції остання може бути компетентною або ні в певній сфері діяльності. У процесі навчання й розвитку особистості в системі освіти результатом буде набуття людиною певного набору компетентностей, необхідних у різних сферах суспільного життя [9, с. 41].

Система компетентностей в освіті представлена трьома групами: ключові, загальногалузеві й предметні. Українські вчені в основу розробки державних стандартів вищої школи поклали такі пріоритетні компетентності: соціально-особистісні, загальнонаукові, інструментальні, професійні (загально-професійні, спеціально-професійні). Ураховуючи три погляди українських авторів освітньої політики на використання в педагогіці понять “компетенції” і “компетентності”: перший – мода на компетентність; другий – компетентність не є новим явищем у педагогіці (В. Краєвський, І. Лернер, М. Скаткін, М. Щедровицький, І. Якіманська та інші), – виникає необхідність нового опису якості освіти в рамках компетентнісного підходу. І саме третій погляд, на нашу думку є визначальним у дослідженні питань формування професійної компетентності майбутніх учителів математики, бо компетентнісний підхід виступає однією з основ модернізації сучасної освіти в Україні, адже “компетенція” і “компетентність” вже широко використовуються для опису життєдіяльності людини й означають високу якість її професійної діяльності та здатність до неї [3; 4; 5; 9].

Розкриття й осмислення компетентнісного підходу в межах життєвої компетентності особистості як передумови свободи її життєвих виборів, повноти життєздійснення та умови її життєвих успіхів, де подається психологічний і педагогічний аналіз, розкривається зміст цього поняття, його структура, умова і техніка формування, проектується феномен компетентнісно спрямованої освіти [5].

Слід зазначити, що в науковій літературі немає узгодженої точки зору щодо понять “компетенція”, “компетентність”, “компетентний”. Разом із ними використовуються інтегральні терміни: знання, кваліфікація, професіоналізм, здібності тощо. Розгляд суті компетентнісного підходу з питання формування професійної компетентності майбутніх учителів математики передбачає вирішення питання співвідношення таких понять, як “компетенція” і “компетентність”. Аналіз наукових джерел з питання досліджуваних категорій, визначення їх суттєвих ознак дає підстави стверджувати, що поняття “компетентність” є ширшим за поняття “компетенція”. “Компетенція” – слово латинського походження, що означає “добиваюся”, “відповідаю”, “підходжу”, а також означає коло

питань, у якому людина добре обізнана, володіє знаннями й досвідом. Компетентна в певній галузі людина володіє відповідними знаннями і здібностями, що дозволяють їй обґрунтовано розуміти цю галузь і ефективно діяти в ній. В “Енциклопедичному словнику” представлено два значення: як “коло повноважень, наданих законом, статутом або іншим актом конкретному органу чи посадовій особі, а також як знання і досвід у певній галузі” [11, с. 621].

У тлумачному словнику С. Ожегова це поняття також характеризується в двох значеннях: “коло питань, у яких хто-небудь добре обізнаний, і коло чієїсь повноважень, прав” [10, с. 281]. “Новий тлумачний словник української мови” характеризує компетенцію як добру обізнаність з чим-небудь, а також коло повноважень будь-якої організації, установи, особи [1]. Компетентність означає “підходящий”, “відповідний”, “узгоджений”, а компетенція – “узгодженість частин”, “сумарність”, “симетрія”. Етимологічний пошук сутності цього поняття дає підстави для його використання з метою характеристики придатності особистості до діяльності в певній галузі знань [4].

Отже, компетенція – це задана вимога до підготовки фахівця, а компетентність – здатність його до певного виду діяльності, що передбачає передусім володіння людиною певною компетенцією. Одним зі змістів поняття “компетентність” є характеристика особистісних якостей, набутого досвіду людини, володіння компетенцією. Компетентність визначає й характеризує рівень професіоналізму особистості, у нашому дослідженні – це рівень професіоналізму майбутнього вчителя математики. Досягнення компетентності відбуваються через здобуття майбутнім учителем професійної компетенції, що становить мету його педагогічної підготовки.

Поняття “компетенція” і “компетентність” уживаються в державних документах. У ряді публікацій з досвіду “компетенізації” європейської школи (О. Овчарук) наведено описи й переліки компетентностей, на які орієнтуються в освіті європейських країн, а також схарактеризовано підходи до їхнього впровадження в освіту [9, с. 13–42]. Компетентність визначає і характеризує рівень професіоналізму вчителя, а досягнення компетентності відбувається через набуття ним необхідних компетенцій, що становлять мету його професійної підготовки. Компетентність є синонімом до понять “поінформованість”, “обізнаність”, “досвідченість”, “авторитетність” і конкретизується щодо різних галузей знань: математичної, соціальної, життєвої, професійної, громадянської тощо. Компетентна особа – та, яка має достатні знання в певній галузі; з чимось добре обізнана, тямуща; має певні повноваження; повноправна, повновладна. Компетенція визначається як добра обізнаність із чим-небудь, коло повноважень організації, установи чи особи [1].

Отже, у контексті нашого дослідження компетентнісний підхід дозволяє визначити логіку професійно-педагогічної підготовки майбутнього вчителя математики до педагогічної діяльності. Професійно-педагогічна діяльність майбутнього вчителя математики передбачає

високий рівень природничо-математичних знань, умінь та навичок, педагогічний хист до роботи з учнями, їх батьками; задоволення від спілкуватися із ними, уміння знаходити вихід із складних педагогічних ситуацій, конфліктів, уникати їх, вирішувати і мати відповідно практичну підготовку. Набуття професійної компетенції ґрунтується на базових, професійно-значимих компетенціях через міжпредметні зв'язки і мають прояв як інтегрований результат формування професійної компетентності в педагогічному ЗВО.

Професійна компетентність – одна з основних вимог до підготовки спеціалісти у вищій школі. На сьогодні у вітчизняній, зарубіжній науковій психолого-педагогічній літературі визначення професійної компетенції/компетентності конкретизують зміст цього поняття таким чином: “поглиблене знання”, “стан адекватного виконання завдання”, “здатність до актуального виконання діяльності”, “ефективність дій” [13].

Ми спираємось на висновки А. Хуторського щодо чіткого і конкретного визначення двох категорій “компетенція” і “компетентність”. Автор зазначає, що для розділення загального й індивідуального необхідно розрізняти синонімічне використання цих понять. На думку вченого, компетенція включає сукупність взаємопов'язаних якостей особистості, а саме: знань, умінь, навичок, способів діяльності, заданих по відношенню до певного кола предметів і процесів, необхідних для якісної продуктивної діяльності. Компетентність – володіння людиною відповідною компетенцією, яка включає її особистісне ставлення до певного виду діяльності [12]. Освітня компетенція – це сукупність смислових орієнтацій, знань, умінь, навичок і досвіду діяльності учня щодо певного кола об'єктів реальної дійсності, які необхідні для здійснення особистісної та соціально значимої продуктивної діяльності. Відповідно до розподілу змісту освіти на загальний, метапредметний, міжпредметний і предметний автор пропонує трирівневу ієрархію компетенцій: 1) ключові компетенції належать до метапредметного змісту освіти; 2) загальнопредметні компетенції – до певного кола навчальних предметів і освітніх областей; 3) предметні компетенції – часткові по відношенню до двох попередніх рівнів компетенції, вони мають конкретне висвітлення й можливість формування в рамках навчальних предметів. А. Хуторський виділяє такі ключові компетенції: ціннісно-смислові, навчально-пізнавальні, інформаційні, комунікативні, соціально-трудоі, компетенції самовдосконалення. Він вважає, що проектування освіти на цій основі буде забезпечувати не тільки осібну предметну, а й цілісну компетентнісну освіту [12].

У навчанні поняття компетентності визначається як набута характеристика особистості, що сприяє успішному входженню молододі людини в життя сучасного суспільства, а також як інтегрований результат, що передбачає зміщення акцентів із накопиченням нормативно визначених знань, умінь і навичок для формування й розвитку в учнів здатності практично діяти, застосовувати досвід успішної діяльності в певній сфері. На відміну від компетентності, компетенція

розглядається як відчужена від суб'єкта, наперед задана соціальна норма (вимога) до освітньої підготовки учня, необхідна для якісної продуктивної діяльності в певній сфері, тобто соціально закріплений результат [2].

У центрі уваги компетентнісного підходу перебуває взаємозв'язок очікувань майбутньої чи реалізованої професійної діяльності з функціональними характеристиками суб'єктів цієї діяльності [8]. Формування професійної компетентності відбувається шляхом набуття у процесі навчання суми компетенцій і компетентностей, які є комбінацією характеристик (що належать до набуття сукупності знань і їх застосування, накопичення досвіду, формування умінь, навичок, здібностей, особистих та професійних якостей, цінностей) у межах окремих навчальних дисциплін (Вступний курс математики, Педагогіка, Історія педагогіки, Основи педагогічної майстерності, Основи наукових досліджень, Інклюзивна освіта, Психологія, Філософія, Історія української культури тощо), під час встановлення взаємозв'язків між окремими темами кожної дисципліни; у процесі взаємозв'язку педагогічних знань із професійними; структування й систематизації інтегрованих знань і вмінь, тобто встановлення віддалених взаємозв'язків між окремими поняттями, об'єктами, об'єднання їх у певну систему.

Освітній процес має бути спрямований на формування й розвиток ключових і предметних компетентностей особистості, результатом якого буде формування професійної компетентності майбутнього вчителя математики, що є інтегрованою характеристикою особистості. Вона має сформуватися в процесі професійної підготовки й містити психологічні, педагогічні та методичні знання, уміння, навички, ставлення, досвід педагогічної діяльності й поведінкові моделі особистості. Професійна компетентність – це сукупність взаємопов'язаних ціннісних орієнтацій особистості на майбутню професію, знань, способів педагогічної діяльності в умовах глобалізаційних змін. На нашу думку, у майбутнього вчителя математики повинні бути сформовані системні знання про педагогічну культуру, педагогічну майстерність вчителя; педагогічні принципи побудови освітнього процесу; спрямованість педагогічного процесу на формування й розвиток ключових і предметних компетентностей; технології життєтворчості, розкриття потенціалу самопізнання, самоактуалізації, саморегуляції, інтеграції в соціокультурний простір, система загальнокультурних цінностей; гуманітарна уява; перцептивна сторона спілкування: взаєморозуміння між учасниками, усвідомлення установок, мотивів і цілей партнера; ідентифікація, рефлексія; гуманістична спрямованість на розвиток учня; позитивна мотивація і хист до педагогічної професії; уміння і навички педагогічної діяльності.

Отже, професійна компетентність майбутніх учителів математики – це особливий тип організації набутих компетенцій, які необхідні в їх подальшій професійно-педагогічній діяльності. Професійна компетентність включає багато складових, а саме: знання педагогічної

етики, такту, майстерності, педагогічної культури, уміння педагогічного спілкування, пізнавальні та практичні навички, комунікативні здібності, гуманістичну спрямованість на розвиток учня, етику педагогічного спілкування, креативне, критичне, гуманітарне мислення, мотивацію до педагогічної діяльності.

**Висновки.** Із наведеного зрозуміло, що професійна компетентність майбутніх учителів математики можливо сформувати тільки на основі педагогічних компетенцій. Педагогічна складова професійної компетентності майбутніх учителів математики, на нашу думку, узагальнює ціннісні орієнтири студентів на формування в собі морально-етичних якостей особистості вчителя, усвідомлення значущості авторитету вчителя, педагогічної майстерності, педагогічного такту, гуманізації процесів навчання і виховання, розуміння мотивів поведінки, критичності мислення, здатності до педагогічного спілкування, вибір самостійних шляхів самовдосконалення, самовиховання, уміння управляти своїм емоційним станом, узгодженість методів і прийомів математичної компетентності, форм її формування, новизну методів формування професійної компетентності та їх оптимізацію, методи і прийоми активізації пізнавальної діяльності в навчально-виховному процесі. Усе це підтверджує педагогічний зміст професійної компетентності майбутнього вчителя математики, а саме: когнітивний, креативний, операційний, комунікативний, мотиваційний характер різнобічної підготовки й виховання професіонала, члена колективу, здатного до прийняття рішень у нестандартних педагогічних ситуаціях, до самоосвіти на засадах гуманістичних цінностей. У професійно-педагогічній підготовці майбутнього вчителя математики, на нашу думку, доцільно враховувати професіоналізацію педагогічних знань, умінь, навичок, досвіду, якостей, які підпорядковуються головному напрямку – формуванню його професійної компетентності.

Проведене дослідження не вичерпує всіх аспектів дослідження проблеми. Перспективи подальших розвідок вбачаємо у вивченні нових орієнтирів до осмислення компетентнісного виміру професійної компетентності майбутніх учителів математики, зокрема в дослідженні методичних основ організації освітнього процесу у вищому педагогічному закладі освіти.

#### **Література**

1. Великий тлумачний словник сучасної української мови / [уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел]. – К. ; Ірпінь : Перун, 2001. – 1440 с.
2. Енциклопедія освіти / АПН України ; [голов. ред. В. Г. Кремень]. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – 1040 с.
3. Єрмаков І. Г. Феномен компетентності у просторі наукового знання / І. Г. Єрмаков, Т. А. Єрмаков // Життєва компетентність особистості. – К. : Богдана, 2003. – С. 89–91.
4. Життєва компетентність особистості : наук.-метод. посіб. / за ред. Л. В. Сохань, І. Г. Єрмакова, Г. М. Несен. – К. : Богдана, 2003. – 530 с.
5. Клепко С. Ф. Філософія освіти в європейському контексті / С. Ф. Клепко. – Полтава : ПОІППО, 2006. – 328 с.

6. Компетентнісний підхід в сучасній освіті. Світовий досвід та українські перспективи / [pid zag. red. O. B. Ovcharuk]. – K. : «K.I.C.», 2004. – 112 s.

7. Кузьмінський А.І. Наукові засади методичної підготовки майбутнього вчителя математики. / Кузьмінський А.І., Тарасенкова Н.А., Акуленко І.А./ – Черкаси: Вид. від ЧНУ імені Богдана Хмельницького, 2009. – 320 с, с.5

8. Наукові підходи до педагогічних досліджень : колективна монографія / за заг. ред. д. пед. н., проф., чл.-кор. НАПН України В. І. Лозової. – Харків : Вид-во Віровець А. П. «Апостроф», 2012. – 348 с.

9. Овчарук О. Компетентності як ключ до оновлення змісту освіти / О. Овчарук // Стратегія реформування освіти в Україні : рекомендації з освітньої політики. – K. : K.I.C., 2003. – 296 с.

10. Ожегов С. И. Словарь русского языка / С. И. Ожегов. – М. : Изд-во «Советская энциклопедия», 1970. – 900 с.

11. Советский энциклопедический словарь. – М. : Советская Энциклопедия, 1979. – 1600 с.

12. Хуторской А. Ключевые компетенции и образовательные стандарты [Электронный ресурс] / А. Хуторской // Эйдос : интернет-журнал. – Режим доступа : <http://www.eidos.ru/journal/2002/0423.htm>

13. Velde Ch. Crossing borders: an alternative conception of competence [Text] / Ch. Velde, -27 Annual SCUTREA conference: P. 27–35. – 1997

#### **References**

1. Velikiy tlumachniy slovník ukraynskoy movy (2001) / [ukladach. i golov. red. V. T. Busel]. K. ; Irpin : Perun, 1440 s. [in Ukrainian].

2. Enciklopediy osvity (2008) APN Ukrainian [golov. red. V. G. Kremen]. – K. : Urinkom Inter, 1040 s. [in Ukrainian].

3. Ermakov I. G. (2003) Fenomen kompetentnosti u prostori naukovogo znanny. Zhitteva kompetentnist osobistosti. K. : Bogdana, S. 89–91 [in Ukrainian].

4. Zhitteva kompetentnist osobistosti (2003) [za red. L. V. Sohan, I. G. Ermakova, G. M. Nesen]. K. : Bogdana, 530 s. [in Ukrainian].

5. Klepko S. F. (2006) Filosofiy osvity v evropeyskomu konteksti. Poltava : POIPPO, 328 s. [in Ukrainian].

6. Kompetentnisniy pidhid v suchasniy osviti. Svitoviy dosvid ta ukrainskiy perspektivi (2004) [pid zag. red. O. B. Ovcharuk]. K. : «K.I.C.», 112 s. [in Ukrainian].

7. Kuzminskit A.I. (2009) Naykovi zapiski metodichnoy pidgotovki maybutnyogo vchitely matematiki. Cherkasi : Vid. vid CHNU imeni Bogdana Hmelnickogo, 320 s. [in Ukrainian].

8. Naukovi pidhody do pedagogichnyh dosligen (2012) [kolektivna monografiya za zag. red. V. I. Lozovoy]. Harkiv : Vid-vo Virovec A. P. «Apostrof», 348 s. [in Ukrainian].

9. Ovcharuk O. (2003) Kompetentnosti yk kluch do onovlenniy zmistu osviti. Strategiy reformuvanniy osviti v Ukrainian [rekomentacii z osvitynoy politiki]. K. : K.I.S., 296 s. [in Ukrainian].

10. Ozhegov S. I. Slovar russkogo yizika (1970) M. : Izd-vo «Sovetskay enciklopediy», 900 s. [in Ukrainian].

11. Sovetskij enciklopedicheskiy slovar (1979) M. : Sovetskay Enciklopediy, 1600 s. [in Ukrainian].

12. Hutorskoy A. Kluchevye kompetencii I obrazovatelnye standarty [Eydos : internet-zhurnal]. Retrieved from <http://www.eidos.ru/journal/2002/0423.htm>

13. Velde Ch. (1997) Crossing borders: an alternative conception of competence [Text]. 27 Annual SCUTREA conference: S. 27–35.

**АНОТАЦІЯ**

У статті здійснено аналіз суті компетентнісного підходу. Характеризовано специфіку компетентнісного підходу в професійній підготовці майбутнього вчителя математики. Наголошено на важливості реалізації компетентнісного підходу в межах життєвої компетентності особистості, що проєктується на розвиток світогляду, здатності до прийняття індивідуальних креативних рішень, самоосвіти, формування гуманістичних цінностей. Зазначено, що “компетенція” і “компетентність” широко використовуються для опису життєдіяльності людини й означають високу якість її професійної діяльності та здатність до неї. Представлено педагогічний аналіз змісту і складових поняття “професійна компетентність майбутнього вчителя математики”, що ґрунтується на власному досвіді викладацької діяльності у вищому педагогічному закладі освіти.

З’ясовано суттєві ознаки понять “компетенція” і “компетентність” на основі логіко-аналітичного та контент-аналізу. Компетентність визначає й характеризує рівень професіоналізму особистості, у нашому дослідженні це рівень професіоналізму майбутнього вчителя математики. Досягнення компетентності відбуваються через здобуття майбутнім учителем професійної компетенції, що становить мету його педагогічної підготовки. Педагогічна складова професійної компетентності майбутніх учителів математики узагальнює ціннісні орієнтири студентів на формування в собі морально-етичних якостей особистості вчителя, усвідомлення значущості авторитету та репутації вчителя, педагогічної майстерності і такту, гуманізації процесів навчання і виховання, розуміння мотивів поведінки, критичного мислення, здатності до педагогічного спілкування, вибір самостійних шляхів самовдосконалення, самовиховання, уміння управляти своїм емоційним станом, узгодженість методів і прийомів математичної компетентності, форм її формування, новизну методів формування професійної компетентності та їх оптимізацію, методи і прийоми активізації пізнавальної діяльності в навчально-виховному процесі.

**Ключові слова:** компетентнісний підхід, компетенція, компетентність, професійна компетентність майбутнього вчителя математики.